

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af vindkraftens anvendelse i elforsyningen.

Fremsat den 19. august 1976 af *Wilhelm (VS)*, *Steen Folke (VS)*,
Kurt Hansen (VS) og *Litten Hansen (VS)*.

Folketinget opfordrer handelsministeren til at benytte sine beføjelser ifølge lov om elforsyning, § 13, til at pålægge elforsyningsvirksomhederne inden udgangen af 1980 at

supplere de eksisterende elforsyningsanlæg med produktionsanlæg baseret på vindkraft op til en samlet kapacitet på 7 mio Gcal pr. år.

Bemærkninger til forslaget.

Forslaget er et led i et samlet kompleks af forslag, som tilsigter en alternativ energipolitik, hvor hovedmålet er uafhængighed af de multinationale kapital-koncentrationer, hvor dette mål søges nået ved energibesparelse, selvforsyning og spredning af den resterende, nødvendige import på flere leverandører, og hvor forslagene samtidig tager sigte på beskæftigelsen.

Baggrunden for dette konkrete forslag.

Vindenergien hører til de energiformer, der både opfylder kravet om energipolitisk uafhængighed og opfylder de mest ideelle krav af miljømæssig og økologisk art.

Vindkraftens praktiske udnyttelse til elproduktion er et område, man allerede behersker fuldt ud. Naturligvis kan der altid udvikles forbedringer, ligesom der kan eksperimenteres med stadig større enkeltanlæg. Men det er væsentligt at påpege, at den teknologi, som kræves for en endda økonomisk forsvarelig realisering af det foreløbige mål i dette beslutningsforslag, er udviklet allerede. Dette er da også bekræftet af handelsministeren, som i sit svar på et spørgsmål fra VS forklarer, at grunden til, at der ikke har kunnet opnås nogen form for støtte til Tvind-skolernes projekt med verdens hidtil største vindmølle, hverken som forsknings- eller som udvik-

lingsprojekt, er, at der er tale om en i forvejen velkendt teknologi.

I regeringens energiplan forudsættes det, at de egentlige alternative energikilder, først og fremmest sol og vind, bidrager med 5 mio Gcal i 1985 og med 10 mio Gcal i 1995. Tallene bekræfter for så vidt, at målet i nærværende forslag er realistisk, idet der er tale om et bidrag af samme størrelsesorden, blot i et hurtigere tempo. Da der som nævnt er tale om en allerede velkendt teknologi, skulle fremskyndelsen af planerne ikke byde på tekniske vanskeligheder. Det skal bemærkes, at der ikke nogetsteds i regeringens energiplan, inkl. bilag, argumenteres for et så relativt lille bidrag fra de alternative energikilder. Men det skal samtidig erkendes, at man næppe heller skal vente større bidrag, hvis man som i regeringens plan helt undlader at motivere til udnyttelse af alternative energikilder. Det er en sådan motivation, VS' forslag tager sigte på — i dette tilfælde ved et pålæg.

De tilgrundliggende beføjelser.

Forslagets henvisning til lov om elforsyning, § 13, tager især sigte på denne paragrafs stk. 1, frem til punkt 3, som lyder:

„Handelsministeren kan, når energipolitiske hensyn, herunder mulighederne for forøgelse af forsy-

ningssikkerheden, taler derfor, med rimeligt varsel pålægge elforsyningsvirksomheder:

- 1) at indrette deres produktionsanlæg således, at angivne former for energi kan anvendes i produktionen,
- 2) i et nærmere fastsat omfang at anvende bestemte former for energi i produktionen.“

Det fremgår videre (stk. 2), at „de nævnte foranstaltninger kan pålægges den enkelte virksomhed.“

Der er således klar hjemmel for det pålæg, beslutningsforslaget indebærer, i den elforsyningslov, som træder i kraft den 1. januar 1977. Det er i virkeligheden kun pålæg af denne type, der kan give de citerede bestemmelser nogen reel mening.

Den praktiske gennemførelse.

Da der er tale om en allerede velkendt teknologi, vil gennemførelsen af forslaget ikke byde på principielle tekniske problemer.

Økonomisk forholder det sig sådan — ifølge handelsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 533 fra VS — at den opstillede målsætning svarer til et investeringsbehov på ca. 4 mia kr., hvilket er nogenlunde det samme, som elforsyningsvirksomhederne efter regeringens plan i den samme periode skulle investere i a-kraftværker.

Ressourcefordelingen tilsiger efter forslagsstillernes opfattelse, at handelsministeren pålægger de enkelte elforsyningsvirksomheder forskellige procentvise kvoter for vindkraft, således som elforsyningslovens § 13 også indeholder hjemmel til. Med den foreslåede målsætning betyder det, at vindkraften efter udgangen af 1980 skal dække gennemsnitlig

14 pct. af elproduktionen, men denne andel bør formentlig skævfordeles svarende til ressourcefordelingen.

Økonomi og beskæftigelse.

Ifølge handelsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 533 fra VS vil forslaget give anledning til en indenlandsk beskæftigelse svarende til 30.000 helårsbeskæftigede. I gennemsnit for 4 års perioden vil det således betyde fuld beskæftigelse for 7.500 pr. år.

For hele 4 års perioden indebærer forslaget som nævnt en samlet investering på ca. 4 mia kr. Det samfundsøkonomiske regnskab ser imidlertid langt gunstigere ud. Så længe alternativet er arbejdsløshed for de pågældende, bliver den samfundsmæssige netoudgift under halvdelen af det anførte. Det er en af grundene til, at VS på dette som på andre energipolitiske områder foreslår elementer af regeringens energiplan gennemført over den nærmeste, kortere årrække (hvor alternativet med stor sikkerhed kan forudsiges at være arbejdsløshed) fremfor at blive udstrakt over 9-10 år.

Et væsentligt økonomisk og økonomisk-politisk argument for forslaget ligger i den varige besparelse på importeret brændsel, der følger af vindkraftudbygningen, herunder de afledte forbedringer af valutabalancen og betalingsbalancen.

De økonomiske og beskæftigelsesmæssige virkninger vil blive mere detaljeret behandlet i den skriftlige fremsættelse af VS' energipolitiske beskæftigelsesforslag under ét.